

Magyar Nyelvészeti Tanszék

Forgács Tamás

Szólás- és közmondásvizsgálatok:

1. Számnevekkel, színnevekkel stb. kapcsolatos szólások a magyarban és valamely idegen nyelvben.
2. Testi és lelki betegségekre utaló szólások és közmondások a magyarban (és valamely idegen nyelvben).
3. Szinonim szólások és közmondások szerkezeti és jelentéstani vizsgálata.
4. Lexikai egységek remotiválása a médiákban, illetve viccekben és anekdotákban.
5. Lexikai egységek remotiválása Geszti Péter dalszövegeiben.
6. Lexikai egységek remotiválása a L'art pour l'art-társulat szövegeiben.
7. Szólás- és közmondáshasználat az internetes blogokban és fórumokon.
8. Állandósult szókapcsolatok a sportnyelvben.
9. A szólásokhoz és közmondásokhoz kapcsolódó ismeretek az iskolai tankönyvekben.
10. A szólás- és közmondásismeret fejlesztése az iskolai oktatás során.
11. Szólások és közmondások vizsgálata az iskolai kötelező olvasmányokban.
12. Gyakorlatok a szólás- és közmondásismeret fejlesztéséhez.

Nyelvtörténeti vizsgálatok:

1. Párhuzamos nyelvtörténeti szövegek elemzésének tanulságai.
2. Igevonatok összehasonlító vizsgálata párhuzamos nyelvtörténeti szövegek alapján.
3. Az alanyi és a tárgyias igeragozás használata valamely nyelvemlékünkben.
4. A vegyes hangrendűség típusai, kialakulásának okai és kronológiája
5. Az -ít műveltető képző hangalakjának története, funkcionális típusai.
6. Az igekötők állapota egy XVI. századi nyelvemlékünkben.
7. A névmások rendszere egy kódexben.
8. Egy kódex névszó- vagy igeképző-rendszerének vizsgálata.
9. Vándorszavak a magyar nyelvben.
10. Szólások és közmondások vizsgálata a régi magyar nyelvben (pl. Pázmány Péter, Heltai Gáspár munkáiban).
11. Bibliai eredetű szólások és közmondások összehasonlító vizsgálata párhuzamos bibliafordításokban.

Hoffmann Ildikó

1. Pszicholingvisztika (nyelvelsajátítás, gyermeknyelv, két- és többnyelvűség, diszlexia/diszgráfia, tipikusan és atipikusan fejlődő gyermekek pszicholingvisztikai vizsgálata
2. Neurolingvisztika (afázia, neurodegeneratív zavarok nyelvi jellemzői)

Németh Miklós

1. Nyelvjárási változások vizsgálata egy településen
2. Nyelvjárási attitűdvizsgálat egy korosztály körében
3. A nyelvjárási és az iskolai anyanyelv oktatás
4. Nyelvi jelenségek presztízse és stigmatizációja az iskolában
5. A szleng megítélése a pedagógusok körében
6. Nyelvi babonák a nyelvtörténeti tények tükrében

7. A magyar nyelv valamely határon túli és magyarországi változatának összehasonlító vizsgálata
8. A nyelvjárási beszélő megítélése beszéde alapján
9. Kontaktusjelenségek a magyar nyelv külhoni változataiban

Schirm Anita

1. Beszélt nyelvi és írott beszélt nyelvi jelenségek vizsgálata és tanítása
2. A nyelvtankönyvek szemléletmódja (egy-egy konkrét nyelvi jelenség tükrében)
3. A nyelvi jelenségek funkcionális (pragmatikai) megközelítése az elmélet és a gyakorlat oldaláról
4. A szófaji rendszerezés problémái
5. Különböző műfajú szövegek aktuális tagolása
6. Különböző szövegtípusok alakzatainak funkcionális elemzése
7. A diskurzusjelölők kutatásának, tanításának és tanulásának problémái
8. Kommunikációs stratégiák elemzése

Sinkovics Balázs

1. Egy magyar beszélőközösség nyelvhasználata, empirikus kutatással
2. Mai magyar nyelvjárási vizsgálatok / A Szeged környéki ő-ző nyelvjárás vizsgálata
3. A nyelvjárások megítélése
4. Nyelvjárások a szépirodalomban
5. Viták a nyelvművelésről és a nyelvhelyességről
6. A nyelvújítás 19-20. századi történetéből

Zs. Sejtes Györgyi

1. Tanári, tanulói szerepek az anyanyelvórán
2. A kreatív gondolkodás fejlesztése az anyanyelvórán (szövegértés/szövegalkotás)
3. A helyesejtés/helyesírás/grammatika/kommunikáció tanításának módszerei
4. Az anyanyelvi nevelés mint kulcskompetencia
5. A nyelvi és pragmatikai kompetencia fejlesztésének lehetőségei a nyelvtanórán
6. A kritikai gondolkodás fejlesztési lehetőségei az anyanyelvórán (szövegértés, szövegalkotás)
7. Az R-J-R modell értelmezése, felhasználása az anyanyelvórán
8. Anyanyelvi nevelés a tanórán kívül
9. A készségfejlesztés területei (beszéd/olvasás/írás), lehetséges módszerei
10. A készség- és képességfejlesztés speciális eljárásai: felzárkóztatás és tehetséggondozás az anyanyelvórán
11. A funkcionális szemléletű anyanyelvtanítás
12. Az általános nyelvészeti ismeretek tanításának speciális eljárásai
13. A nyelven belüli és a nyelven kívüli szemléltetés
14. Szövegértési problémák az általános és középiskolában
15. A retorika tanítása, retorikai gyakorlatok
16. Az érvelés és a vita tanítása
17. Anyanyelvi kísérlet: drámajáték (kommunikációs helyzetek)

18. Anyanyelvi kísérlet: az anyanyelvi óra szervezése számítógép segítségével
19. Anyanyelvi kísérlet: a szóbeli/írásbeli szövegtípusok tanítása

Zsigri Gyula

1. Neutralizációs jelenségek a magyarban
2. Az ingadozó illeszkedésű tövek hangtana és alaktana
3. A nyílt és a zárt e megjelenése a többes számú alakokban
4. A magyar nyelv hangtanának a hatása magyar anyanyelvűek idegen nyelvi kiejtésére
5. Tükörfordítások szintaxisa
6. A névmások helye a szófajok rendszerében